RETNINGSLINJER FOR PRAKSISOPPLÆRING VED YRKESFAGLÆRERUTDANNINGEN OG PRAKTISK-PEDAGOGISK UTDANNING FOR YRKESFAG, VED FAKULTET FOR LÆRERUTDANNING OG INTERNASJONALE STUDIER

Godkjent i utdanningsutvalget ved fakultetet 04.11.19.

Det vises til studienes gjeldende forskrift om rammeplan for yrkesfaglærerutdanning for trinn 8-13, forskrift om rammeplan for praktisk-pedagogisk utdanning for yrkesfag for trinn 8-13, forskrift om opptak til høyere utdanning, forskrift om studier og eksamen ved OsloMet – storbyuniversitetet, og til lokale samarbeidsavtaler om praksisopplæring mellom OsloMet – storbyuniversitetet og praksisstedene.

Innhold

1. Informasjon om praksisopplæringen 2
2. Viktig ved studiestart 2
   - 2.1. Politiattest 2
   - 2.2. MRSA og TUB 2
   - 2.3. Taushetsplikt 2
3. Praksissteder og utplassering 3
   - 3.1. Tildeling av praksisplass 3
   - 3.2. Tilrettelegging 3
4. Tilstedeværelse på praksissted 3
   - 4.1. Førpraksismøte 3
   - 4.2. Ved praksislærers fravær 3
   - 4.3. Reisestøtte i praksisperioden 3
   - 4.4. Forsikring – Skade i praksis 3
   - 4.5. Klage på praksissted 4
5. Fravær fra praksisopplæringen 4
   - 5.1. Fravær som ikke kan tas igjen 4
   - 5.2. Godkjent fravær som skal tas igjen 4
   - 5.3. Sykefravær 4
   - 5.4. Permisjon - godkjent fravær som skal tas igjen 4
   - 5.5. Unntak – godkjent fravær som ikke må tas igjen 5
6. Ny og utsatt praksisperiode 5
   - 6.1. Utsatt praksisperiode – ingen forsøk brukt 5
   - 6.2. Ny praksisperiode – ett forsøk brukt 5
   - 6.3. To forsøk brukt – tap av studierett 5

7. Vurdering og vurderingsrutiner 5
7.1. Midtveisvurdering og avsluttende vurdering 5
7.2. Varsel om fare for ikke bestått praksis 6
7.2.1. Skriftlig melding 6
7.2.2. Møte 6
7.3. Andre grunner til ikke bestått praksis 6
7.4. Ikke bestått praksis 6
7.5. Praksisutvalg 6
8. Skikkethetsvurdering 6

1. Informasjon om praksisopplæringen

Generell informasjon om praksisopplæringen er tilgjengelig på universitetets nettsider.

For studenter: https://student.oslomet.no/praksis-ylu

For praksislærere: https://student.oslomet.no/praksis-ylu (velg lenken nederst på siden.)

Studentene har selv ansvar for å gjøre seg kjent med innholdet i praksisguiden som er utarbeidet spesielt for deres utdanning. Praksisguiden omhandler viktig informasjon om de enkelte praksisperioder.

Fordeling av praksissteder blir kunngjort i Canvas eller sendt på e-post. Studenter har selv ansvar for å følge med i Canvas og lese sin student-e-post.

2. Viktig ved studiestart

2.1. Politiattest

Alle studenter må levere politiattest til universitetet ved studiestart for å ha rett til å delta i praksisopplæringen jf. forskrift om opptak til høyere utdanning, kap. 6. Studenter som ikke har levert gyldig politiattest til praksisstart utestenges fra praksis.

Mer informasjon om politiattest: https://student.oslomet.no/levere-politiattest

2.2. MRSA og TUB

Studenter som ved semesterregistrering har svart «ja» på svarskjema om meticillinresistente gule stafylokokker (MRSA) og tuberkulose (TUB), må levere dokumentasjon på gjennomført medisinsk testing før de kan starte praksisopplæring. Denne dokumentasjonen sendes per post til:

OsloMet – storbyuniversitetet, studiested Kjeller, Fakultet for lærerutdanning og internasjonale studier, praksisadministrasjonen, Postboks 4, St. Olavs plass 0130 Oslo.

2.3. Taushetsplikt

Når studentene er i praksis, er de underlagt gjeldende lover, reglementer og instrukser for personalet i den aktuelle institusjonen. Praksisstedene er forpliktet til å sørge for at alle lærerstudentene skriver under en erklæring om taushetsplikt før praksisopplæringen starter. Studenter må være oppmerksomme på dette ved praksisoppsummeringer og erfaringsutveksling med andre studenter.

3. Praksissteder og utplassering

3.1. Tildeling av praksisplass

Studenter kan ikke skaffe praksisplass selv. Plassene er knyttet til de praksisstedene Fakultet for lærerutdanning og internasjonale studier (LUI) inngår avtale med. Studenter skal normalt ikke ha praksisopplæring på et sted der egne barn går, eller der foreldre/ektefelle/samboer jobber. Søknader om bytte av praksissted eller praksislærer vil normalt ikke bli innvilget.

3.2. Tilrettelegging

Særskilt tildeling av praksisplass: Studenter som av helsemessige årsaker, egen helse eller barns helse, har behov for særskilt tildeling av praksisplass, melder dette via et eget skjema. Behovet må dokumenteres med legeattest. Skjema ligger på nettsiden med informasjon om praksis, og leveres normalt hvert studieår.

Tilpasset praksisperiode ved graviditet og fødsel: ved graviditet og fødsel kan studenter ha rett til tilpasset praksisperiode jf. lov om universiteter og høgskoler §4-5. Studenten kontakter praksisadministrasjonen på praksis-lui@oslomet.no for veiledning, og sender inn «Søknad om tilpasset praksisperiode ved graviditet og fødsel» så snart studenten vet at en praksisperiode ikke kan gjennomføres som normalt.

4. Tilstedeværelse på praksissted

Studentene skal ha en tilstedeværelse i praksisdagene som tilsvarer lærer i 100 % stilling på praksisstedet.

Studentene skal gjøre seg kjent med skole-hjem-samarbeid, og om mulig delta på teamarbeid, personalmøter, foreldremøter, utviklingssamtaler m.m. utenfor de skisserte tidsrammene, også på kveldstid. Deltakelse på slike møter skal regnes som en del av studentens praksistid.

4.1. Førpraksismøte

Så snart studentene har fått tildelt praksisplass, skal studenten kontakte praksisstedet for å avtale og oppstart og gjennomføring av praksisperioden. Hensikten er å avklare forventninger, dele relevant informasjon og legge en plan for praksisperioden.

4.2. Ved praksislærers fravær

Dersom praksislærer har uforutsett fravær, har rektor ansvar for studentenes praksis. Ved lengre fravær må rektor kontakte praksisadministrasjonen.

Studentene har egenpraksis dersom praksislærer i løpet av praksisperioden får innkalling til møter eller invitasjon til etterutdanningsdager på universitetet. Studentene får veiledning i for- og etterkant.

4.3. Reisestøtte i praksisperioden

Studenter må normalt selv dekke reise- og eventuelle boutgifter i forbindelse med praksisopplæringen, som beskrevet på nettsiden for hver enkelt utdanning.

4.4. Forsikring – Skade i praksis

Studenter i praksis er på samme måte som ansatte på skolen dekket av skolens yrkesskadeforsikring: https://student.oslomet.no/en/forsikring-for-studenter

Studenter som skader seg i praksis, skal melde dette på eget skjema til OsloMet: https://student.oslomet.no/en/uonskede-hendelser

4.5. Klage på praksissted

Det er utarbeidet egne retningslinjer for å klage på praksissted eller praksisopplæring. Disse finnes på følgende nettside: https://student.oslomet.no/klage-praksis-lui.

5. Fravær fra praksisopplæringen

Praksisopplæringen er en obligatorisk del av studiet. Omfanget er nedfelt i forskrift om rammeplan, og det kan normalt ikke lempes på kravet til oppmøte jf. forskrift om studier og eksamen ved OsloMet § 8-1 fjerde ledd. Det skilles mellom fravær som ikke kan tas igjen og fravær som skal tas igjen ved utgangen av ordinær praksisperiode:

5.1. Fravær som ikke kan tas igjen

Dette gjelder:

- fravær som ikke er dokumentert med egenmelding, legeattest eller innvilget permisjon
- fravær over 30 % (også godkjent fravær)

Konsekvensen av manglende dokumentasjon eller fravær over 30 %, er at hele praksisperioden må gjennomføres på nytt.

5.2. Godkjent fravær som skal tas igjen

Innvilgede permisjoner og egen/egne barns dokumenterte sykdom regnes som godkjent fravær (hvis fraværet ikke overstiger 30 %).

Alt godkjent fravær (under 30 %) skal tas igjen i form av forlenget praksisperiode. Ved utgangen av ordinær praksisperiode avgjør praksislærer i samarbeid med praksisadministrasjonen hvordan et slikt fravær tas igjen. Studenten skal ta igjen fraværet snarest mulig, og senest innen utgangen av studieåret.

5.3. Sykefravær

Ved sykefravær må studenten omgående varsle praksisstedet. Ved sykefravær inntil 3 dager leveres egenmelding til praksislærer. Dersom det totale fraværet i praksisperioden overstiger 3 dager, leveres legeattest/sykemelding til praksislærer. Legeattest/sykemelding skal leveres senest når studenten er frisk og tilbake ved praksisstedet.

5.4. Permisjon - godkjent fravær som skal tas igjen

Det kan søkes om permisjon fra praksisopplæringen. Dersom søknaden gjelder minst én dag, må det søkes på skjema til praksisadministrasjonen straks behovet for permisjon er kjent for studenten.

Dokumentasjon må være vedlagt søknaden. Permisjoner gis bare unntaksvis.

- Ved velferdsgrunner: omsorgsoppgaver og sykdom, samt død i nærmeste familie.
- Ved gjennomføring av eksamener ved OsloMet.
- For studenter som driver toppidrett og omfattes av avtalen mellom Olympiatoppen og OsloMet.
- For inntil to dager permisjon pr. år i forbindelse med høytider knyttet til religion eller livssyn.
- Ved militær verneplikt.
- For å delta i arrangement eller organisasjonsarbeid på nasjonalt eller internasjonalt nivå. Det er en forutsetning at organisasjon eller arrangør garanterer at de refunderer universitetets utgifter til eventuelt forlenget praksisperiode.

Praksisadministrasjonen innvilger ikke permisjon i forbindelse med feriereiser, fritidsaktiviteter, deltakelse i tv-programmer, talentkonkurranser, kurs, seminar, arbeidsforhold, bryllup, diverse familie-/vennesamlinger o.l.

Praksislærere kan innvilge permisjon for deler av enkeltdager, men skal ikke gjøre avtale med studenter om å begynne senere eller gå tidligere på fast basis.

5.5. Unntak – godkjent fravær som ikke må tas igjen

Ved studentpolitisk tillitsverv ved OsloMet kan en student ha inntil to dagers permisjon per semester uten at dette må tas igjen. Det må likevel søkes om permisjon for de aktuelle dagene.

6. Ny og utsatt praksisperiode

Når hele praksisperioden må gjennomføres på nytt, skilles det mellom «ny praksisperiode» og «utsatt praksisperiode». I begge tilfeller oppnevnes normalt ny praksislærer og ny praksisplass.

Dersom en ikke gjennomført praksisperiode innebærer stopp i studiet, kan studenten ikke gå videre i studiet før praksisperioden er gjennomført og vurdert til bestått. Det vil fremgå av programplanen om praksis er et progresjonskrav og innebærer stopp i studiet.

6.1. Utsatt praksisperiode – ingen forsøk brukt

Når innvilget permisjon fra studiet eller dokumentert sykdom innebærer fravær over 30 %, må hele praksisperioden tas på nytt. Studenten kan bli et år forsinket i studieløpet, men har ikke brukt av sin ekstratid, og har heller ikke brukt et forsøk på å bestå praksis.

Studenter må kontakte praksisadministrasjonen på praksis-lui@oslomet.no så snart de vet at praksisperioden ikke kan gjennomføres som normalt.

6.2. Ny praksisperiode – ett forsøk brukt

Når studenter har fått praksisperioden vurdert til ikke bestått eller ikke er blitt vurdert på grunn av udokumentert fravær, må normalt hele praksisperioden tas på nytt. Studenten har brukt ett av to mulige forsøk på å bestå praksisperioden jf. forskrift om studier og eksamen ved OsloMet §§ 8-3 (2) og 8-4 (2).

Stopp i studiet vil gå av studentens ekstratid jf. forskrift om studier og eksamen ved OsloMet § 4-1 Studierett. Studenter med stopp i studiet skal ikke søke om permisjon.

6.3. To forsøk brukt – tap av studierett

Dersom praksisperioden ikke er bestått, og det er brukt to forsøk, må studiet normalt avbrytes jf. forskrift om studier og eksamen ved OsloMet § 4-4. Det gjelder også dersom studenter har udokumentert fravær fra praksisopplæringen

7. Vurdering og vurderingsrutiner

7.1. Midtveisvurdering og avsluttende vurdering

Det skal avholdes midtveisvurdering og avsluttende vurdering der studentens prestasjoner vurderes i forhold til målene for praksisperioden jf. forskrift om studier og eksamen ved OsloMet § 8-1, 2. Det fremkommer av programplanen hvem som fastsetter karakteren bestått / ikke bestått.

7.2. Varsel om fare for ikke bestått praksis

Ved fare for ikke bestått praksis skal studenten, lærer fra universitetet og praksisadministrasjonen varsles i henhold til forskrift om studier og eksamen ved OsloMet. Studenten skal så snart som mulig innkalles til et møte. Studenten gis skriftlig varsel så snart som mulig og senest tre uker før praksisperiodens avslutning. Ved praksisperioder på fem uker eller mindre skal varsel gis halvveis i perioden, jf. forskriftens §8-2 1 og 2.

7.2.1. Skriftlig melding

Melding om fare for å ikke bestå praksis skal underskrives av representant fra OsloMet, praksislærer, skoleleder og student.

Meldingen skal angi hva studenten ikke mestrer, og hvilke krav som må oppfylles for å bestå praksisstudiet. Det skal lages en plan for dette arbeidet i samråd med høgskolens lærer og praksisadministrasjonen. Praksisperioden kan etter individuell vurdering, om ønskelig og mulig, forlenges noe.

7.2.2. Møte

Praksislærer innkaller til møte snarlig etter skriftlig melding er gitt. Student, praksislærer, faglærer og skoleleder skal delta på møtet.

7.3. Andre grunner til ikke bestått praksis

Forskriftens §8-2, 3 presiserer at dersom studenten i løpet av praksisperioden viser handling eller atferd som utvilsomt gir grunnlag for å ikke bestå praksisstudiet, kan studenten få karakteren «ikke bestått» selv om forutgående varsel ikke er gitt innen fristen.

7.4. Ikke bestått praksis

Studenter som får praksisperioden vurdert til ikke bestått, har brukt ett av to mulige forsøk på den enkelte praksisperiode jf. forskriftens § 8-4, 2. Det kan klages på eventuelle formelle feil i en praksisperiode, ikke på karakteren.

Ved gjennomføring av ny praksisperiode oppnevnes ny praksislærer og normalt nytt praksissted. Den nye praksislæreren informeres om hva studenten spesielt må jobbe med i neste og siste forsøk.

7.5. Praksisutvalg

Ved innstilling til ikke bestått praksis skal praksisutvalget ved fakultetet stadfeste eller annullere vurderingen ikke bestått, jf. forskrift om studier og eksamen ved OsloMet §8-3, 1.

Fakultetet stadfester resultatet ikke bestått dersom studenten ikke oppfyller kravene til oppmøte, eller dersom studenten ikke får fullføre praksisstudiet på grunn av forhold som skyldes studenten selv. Dette teller som ett forsøk, og det avholdes ikke møte i praksisutvalget jf. forskrift om studier og eksamen ved OsloMet §8-3, 2.

8. Skikkethetsvurdering

Kunnskapsdepartementet fastsatte 1. juli 2016 forskrift om skikkethetsvurdering i høyere utdanning. Skikkethetsvurdering skal inngå i en helhetsvurdering av studentens faglige, pedagogiske og personlige forutsetninger for å kunne fungere som lærer. Hvis det er begrunnet tvil om en student er skikket, skal det foretas en særskilt skikkethetsvurdering.

§ 2 i forskrift om skikkethetsvurdering i høyere utdanning definerer begrepet og formålet med skikkethetsvurdering:

§ 2. Definisjon og formålet med skikkethetsvurdering

Skikkethetsvurdering skal avdekke om studenten har de nødvendige forutsetninger for å kunne utøve yrket. En student som utgjør en mulig fare for liv, fysisk og psykisk helse, rettigheter og sikkerhet til de pasienter, brukere, barnehagebarn, elever, eller andre studenten vil komme i kontakt med under praksisstudiene eller under fremtidig yrkesutøvelse, er ikke skikket for yrket. Løpende skikkethetsvurdering av alle studenter skal foregå gjennom hele studiet og skal inngå i en helhetsvurdering av studentens forutsetninger for å kunne fungere i yrket. Hvis det er begrunnet tvil om en student er skikket, skal det foretas en særskilt skikkethetsvurdering.

De som kan levere tvilsmelding, er lærere ved høgskolen, praksislærere, administrativt personale og studenter. Tvilsmeldingen sendes til institusjonsansvarlig for skikkethet ved HiOA. Institusjonsansvarlig for skikkethet vurderer tvilsmeldingen og varsler studenten ved skriftlig innkalling til samtale hvis det foreligger begrunnet tvil om studentens skikkethet.